

Abstrakt

Název: Pojem spotřebitele v evropském a českém právu

Hlavním cílem práce je zhodnotit pojem spotřebitele, jehož pojetí je rozhodující pro rozsah ochrany spotřebitelů, popsat jeho historický vývoj a navrhnout změny *de lege ferenda*. Pojem spotřebitele vychází z konceptu slabší smluvní strany, přičemž úvodem se práce zabývá její definicí, základními zásadami, obecnou úpravou v občanském zákoníku a konkrétními příklady ochrany slabších v právu.

Práce se nejprve zaměřuje na úpravu pojmu spotřebitele v evropském právu, která je obsažena výhradně v sekundárních aktech EU. Většina soukromoprávních směrnic je postaven na principu minimální harmonizace a v souladu s judikaturou SDEU považuje za spotřebitele fyzickou osobu, která jedná s podnikatelem mimo svoji profesní činnost. Do budoucna lze předpokládat sjednocení ochrany spotřebitele na vnitřním trhu, přechod k principu úplné harmonizace či vytvoření Evropského spotřebitelského kodexu.

V České republice je pojem spotřebitele upraven od roku 1993, přičemž do dnešního dne byl několika novelizacemi zužován, až převládlo i v občanském zákoníku po rekodifikaci jeho restriktivní pojetí jen jako fyzické osoby.

Práce okrajově zmiňuje i procesní aspekty postavení spotřebitele s akcentem na navrhovaný systém mimosoudního řešení sporů. Závěrem je zařazena komparativní kapitola, která srovnává pojetí pojmu spotřebitele v právních řádech především vybraných zemí EU.

Po zhodnocení vývoje v českém i evropském právu se autor *de lege ferenda* přiklání k rozšíření pojmu spotřebitele tak, aby zahrnoval rovněž některé právnické osoby. Důvodem je faktická nerovnost mezi smluvními stranami, která je v obdobné disproporci jako u fyzických osob. Autor navrhuje přiznání ochrany především neziskovým organizacím, právnickým osobám se statutem veřejné prospěšnosti, spolkům či společenstvím vlastníků jednotek. V případě malých a středních podnikatelů se doporučuje ponechání současného stavu s tím, že na ně lze aplikovat obecnou úpravu slabší smluvní strany.